

Kúria

Kvk. III.37.451/2014/2.

A Kúria által képviselt Magyar Szocialista Párt, az Együtt – a Korszakváltók Pártja, a Demokratikus Koalíció, a Párbeszéd Magyarországért Párt, a Magyar Liberális Párt kérelmezőknek a Nemzeti Választási Bizottság 2014. április 4. napján kelt 942/2014. számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelme folytán megindult nemperes eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t :

A Kúria a Nemzeti Választási Bizottság 942/2014. számú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a Kúria a kérelmezőket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen az államnak – külön felhívásra – 10.000,- forint (tízezer forint) eljárási illetéket.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

S.Gy. beadványozó 2014. március 31-én kifogást nyújtott be a Békés Megyei 4. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: OEVB) a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2.§ (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt alapelvek megsértésére hivatkozással. A kifogás tárgya két, a Magyar Szocialista Párt, az Együtt – a Korszakváltók Pártja, a Demokratikus Koalíció, a Párbeszéd Magyarországért Párt és a Magyar Liberális Párt által terjesztett szórólap volt, melyen véleménye szerint a hivatkozott jelölőszervezetek valótlanosságokat állítottak. Ezen cselekmények álláspontja szerint sértik a Ve. 2.§ (1) bekezdés a) és e) pontjában foglalt alapelvek rendelkezéseket, valamint kimerítik a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 350.§ (1) bekezdés e) pontjában foglalt bűncselekményt is.

Az OEVB a 2014. április 2-án kelt 44/2014. számú határozatával a kifogást elutasította. A beadványozó fellebbezéssel élt a határozat ellen, amelynek elbírálása során a Nemzeti Választási Bizottság (a továbbiakban: NVB) a fellebbezést részben alaposnak értékelte, és az elsőfokú határozatot megváltoztatta. A kifogásnak részben helyt adva megállapította, hogy „A FIDESZ IGAZI ARCA” és az „Ő képviseli Dél-Békést?” szórólapok részben olyan megállapításokat tartalmaznak, amelyek sértik a Ve. 2.§ (1) bekezdésében foglalt választás tisztaságának megóvása, valamint a jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás alapelvét. Az NVB a „A FIDESZ IGAZI ARCA” szórólapot kiadó Magyar Szocialista Pártot és az „Ő képviseli Dél-Békést?” szórólap ismeretlen készíttetőjét eltiltotta a jogsértő szórólapok valótlan tényállításokat tartalmazó tartalommal történő további terjesztésétől. A határozat indokolásában megállapította, hogy a beadványozó által vitatott két szórólap tartalma részben kampánynak, ún. negatív kampánynak minősül, így például korábbi életmódjára illetve körülményeire vonatkozó nyilatkozatában szereplő kijelentéseiből kiemelt „Bevallom, loptam is...” mondat elhelyezése a

szórólapon, vagy az egyéb minősítések „HASZONLESŐ”, „FIDESZES SZAVAZÓGÉP”. A bizottság álláspontja szerint a szórólapon ezen tartalma a választási ellenfél bírálata, melyek azonban, bár helyenként szélsőséges és durva módon kifejezett, de a véleménynyilvánítás kategóriájába tartozó megnyilvánulások, azok célja az azt terjesztő jelölőszervezetek népszerűsítése. Az NVB álláspontja szerint azonban a szórólapon szereplő egyes állítások és az azokhoz fűzött szöveges tartalom, így például a „dinnyekartell ura”, „meghekkelt közbeszerzés” kijelentések olyan tartalommal rendelkeznek, amelyek átlépik a véleménynyilvánítás határait, tényként közölnek olyan állításokat, melyeket a fellebbező jogorvoslati kérelmében érdemben cáfolt. Megjegyezte azt is az NVB, hogy a Ve. 46.§ dc) pontja a választási bizottságok határozata kötelező tartalmi elemeként rögzíti, hogy annak a mérlegelési jogkörben hozott döntés esetén indokolási részében rögzítenie kell a mérlegelésben szerepet játszó szempontokat és tényeket. Az NVB álláspontja szerint a Ve. 221.§ (1) bekezdésében meghatározott beadványozói kör jogorvoslatihoz való jogának csorbulását eredményezheti az, ha a választási bizottság hiányos tartalmú határozata okán a beadványozó jogorvoslati kérelmének valójában egy érvelést nélkülöző határozat vitatására kell irányulnia.

Az NVB határozata ellen a kérelmezők nyújtottak be bírósági felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak megváltoztatását és a kifogás elutasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy az NVB határozata téves mérlegelésen alapul, illetve jogszabálysértő, a Ve. 2.§ (1) bekezdés e) pontját, 43.§ (1) és (2) bekezdését, 140.§ a) pontját, 144.§ (1) bekezdését sérti, továbbá a Ve. 225.§-ának megfelelően új bizonyítékokra hivatkoztak, és azokat csatolták is felülvizsgálati kérelmükhöz. Kifejtették, hogy a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) végzéséből megállapítható, hogy S. Gy. a Magyar Dinnyeszövetség elnökeként személyesen érintett volt a dinnyekartell ügyben, így az NVB határozat indokolása III. pontjának 5. bekezdésében tévesen értelmezte az S. Gy. által hivatkozott GVH sajtóközleményt, illetve a Ve. 43.§-át megszegve nem tisztázta a döntéshozatalhoz szükséges tényállást. Álláspontjuk szerint tényként állapítható meg, hogy S. Gy. a Magyar Iskologyümölcs Kft. nevű cég útján személyesen is érintett volt a 9 milliárdos, iskologyümölcs programra kiírt gyorsított közbeszerzésben, amit a KLIK visszavont, így a „meghekkelt közbeszerzés” vélemény még hipotetikus, tényállítás esetén is megfelelne a valóságnak. Ugyanakkor a szórólapon szereplő „dinnyekartell ura” és a „meghekkelt közbeszerzés” kifejezések nem tényállítások, hanem szubjektív következtetések, amelyek egyfajta sajátos gondolkodásmód szerint következtetések láncolatából fakadnak, illetve legfeljebb tényállításban megjelenő vélemények (közvetítések) a Fővárosi Törvényszék és a Fővárosi Ítéltábla töretlen és legfrissebb ítélezési gyakorlata alapján. Azok a negatív kampány keretébe foglalt, az Alaptörvény IX. cikkének (1) bekezdésében rögzített alkotmányos alapjog, nevezetesen a véleménynyilvánítás szabadságát nem haladták meg.

A kérelmezők bírósági felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A Ve. 2.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a választás tisztaságának megóvása, az e) pont szerint a jóhízemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét.

A Kúria szerint az NVB helyes jogi álláspontra helyezkedett, amikor az elsőfokú határozat részbeni megváltoztatásával azon megállapításra jutott, hogy a kifogásolt szórólapok részben olyan megállapításokat tartalmaznak, amelyek sértik a Ve. fenti alapelvi követelményeit. Egyetértett a Kúria az NVB azon jogi érvelésével, miszerint a választási kampány része és velejárója az, hogy a jelöltek és a jelölő szervezetek egymás tevékenységét illetően kritikát fogalmaznak meg, illetve minősítik azokat. Lényeges azonban elkülöníteni azt, hogy a választási kampányban az egymás irányában megjelenő kritikai megnyilvánulások véleményt közölnek vagy tényt állítanak. Míg a vélemény – legyen az akár szélsőséges, vagy egyesek számára bántó – önmagában nem vezethet a választási jogszabályok megsértéséhez, a valótlan tartalmú tényállítások azonban alkalmasak a választópolgárok megtévesztésére. A jelöltek és a jelölő szervezetek a kampány során egymás irányába a negatív kampány keretében megfogalmazott véleményekre és tényközlésekre a kampány keretei között, illetve a jogorvoslati eljárás keretében reagálhatnak, amennyiben érdemi bizonyítékkal szolgálnak a valótlan tartalmú tényállítások tekintetében.

Az ügyben tényként volt rögzíthető, hogy a GVH a dinnyekartell ügyében nem állapított meg jogsértést, amelyet sajtóközleménye is tartalmazott.

A kérelmezők által a felülvizsgálati kérelmükhöz csatolt, internetes tartalmakat rögzítő dokumentumok kapcsán hangsúlyozza a Kúria, hogy a választási jogorvoslat körében nem feladata az ezt elbíráló szerveknek és a Kúriának hogy a mögöttes jogügyletek tényleges mibenlétét, lefolyását, konkrét valóság tartalmát kivizsgálja, a GVH és egyéb hatóságok helyett – egy választási jogorvoslat elbírálása során e tekintetben is teljes körűen tisztázza a tényállást. Ezt az eljárást – többször kimondott – sommás jellege nem is tenné lehetővé a jogorvoslati eljárás során annak sem jogszabályi, sem időbeli feltételei nem adottak. Kizárólag ezen megközelítésben tehát a kérelmezők által a felülvizsgálati kérelmükhöz csatolt dokumentumok valóságtartalmának – hírértékükön túli – értékelése, összevetése és vizsgálata nem képezhetette a jelen felülvizsgálati eljárást tárgyat.

A fentiek előre bocsátásával azt állapította meg a Kúria, hogy az NVB az alkalmazott Ve. rendelkezéseknek – 2.§ (1) bekezdés a) és e) pont – sőt a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt Ve. előírásoknak és az Alaptörvény véleménynyilvánításra vonatkozó rendelkezésének megfelelő döntést hozott a kifogásnak történő részbeni helytadással.

Egyetértett a Kúria az NVB-vel abban, hogy a szórólapok tartalma részben túllépett a szabad véleménynyilvánítás határán, az attól való eltiltás a Ve. 218.§ (1) bekezdés a) és b) pontjában foglaltaknak megfelelően történt.

Minderre tekintettel a Kúria a Ve. 231.§ (5) bekezdés a) pontja alapján az NVB határozatát helybenhagyta.

A Kúria a közigazgatási nemperes eljárás illetékének mértékét az 1990. évi XCIII. törvény 43.§ (7) bekezdése szerint állapította meg, és annak viselésére a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése értelmében kötelezte egyetemlegesen a kérelmezőket.

A Kúria határozata ellen a további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232.§ (5) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2014. április 7.

Dr. Kárpáti Zoltán s.k. tanácselnök,

Dr. Fekete Ildikó s.k. előadó bíró,

Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró